

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 8836

22 Nisan 2024 tarihinde Bağdat'ta imzalanan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliğine İlişkin Çerçeve Anlaşması"nın onaylanmasına, 244 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

15 Ağustos 2024

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İRAK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SU ALANINDA
İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN ÇERÇEVE ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti (bundan böyle "iki Taraf" olarak anılacaklardır), iki ülke arasında 29 Mart 1946 tarihinde imzalanan Dostluk ve İyi Komşuluk Anlaşması'na uygun olarak eşitlik, devlet egemenliği, iyi niyet ve iyi komşuluk ilkelerine göre, her iki ülkenin ortak çıkarları temelinde sağlam ekonomik ilişkiler kurmak ve geliştirmek amacıyla ortak işbirliğini kuvvetlendirmek için karşılıklı isteklerini ifade eder, suyun sürdürülebilir kullanımını sağlamayı hedefleyen su sektörü dahil olmak üzere karşılıklı işbirliğini geliştirmeye hazır olduklarını dile getirirler.

Madde (1)

İşbu belge (İşbirliği Çerçeve Anlaşması, bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır) iki ülke arasındaki ekonomik ilişkiler için yeni bir yaklaşımın başlatılması ve tesis edilmesi için bir temel teşkil eder ve Irak Cumhuriyeti'nde su kaynaklarına yönelik altyapı projeleriyle birlikte suyla ilgili yatırım projelerinin uygulanmasına yönelik bir vizyonu ifade eder.

Madde (2)

İki Taraf aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmıştır:

1. Altyapı, çevre ve su koruma, su kaynaklarının sürdürülebilir ve etkin kullanımı, suyun tuzdan arındırılması projeleri, taşkın ve kuraklıktan korunma, sulama ve kanalizasyon şebekeleri, atık su arıtma, atık su ve endüstriyel atık suların toplanması, arıtılması ve yeniden kullanımı alanlarında uzmanlaşmış Türk şirketlerinin Irak Cumhuriyeti tarafından ilan edilecek ihale süreçlerine davet üzerine katılımı.
2. Dicle ve Fırat nehirlerinde sürdürülebilir su yönetiminin geliştirilmesi ve Irak'ta tarım, sanayi, belediye ve içme suyu gibi çeşitli alanlarda en iyi şekilde kullanılmalarına ilişkin ortak projelerin uygulanması alanında işbirliği.
3. Irak'ta su altyapısı ve su toplanması sistemlerinin inşası, baraj güvenliği ve mevcut barajların iyileştirilmesi konularında uzmanlık projelerinin uygulanması.

4. Sulama sistemlerinin modernizasyonu ve sulama şebekelerinde kapalı ve basınçlı sistemlerin kullanılması alanlarında deneyim paylaşımı ve kalkınma projelerinin uygulanması.

Madde (3)

2. maddede belirtilen projeler, iki Tarafça mutabık kalınacak en uygun şekilde finanse edilir. Her bir projenin finansmanı, iki Tarafça aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye'nin Irak'tan petrol alımlarına dayanan bir sistem aracılığıyla karşılanır.

Madde (4)

İşbu Anlaşma'ya göre, her bir ortak proje, iki Tarafça belirlenen kuruluşlar arasında teknik, hukuki, mali ve gerekli görülen diğer hususları içeren ayrı bir ticari anlaşmaya tabidir. Her bir projenin detaylı anlaşması duruma münhasıran yönetilir.

Madde (5)

İşbu Anlaşma'nın uygulanmasını takip etmek üzere bir Ortak Yüksek Komite kurulur.

Madde (6)

Ortak Yüksek Komite, işbu Anlaşma kapsamındaki projelerin finansmanı için Türkiye'nin Irak'tan petrol alımına ilişkin sistemin kural ve usullerini belirler.

Madde (7)

İşbu Anlaşma'nın uygulanması veya yorumlanmasıyla ilgili herhangi bir anlaşmazlık, iki Taraf arasında istişareler ve müzakereler yoluyla dostane bir şekilde çözülür.

Madde (8)

İşbu Anlaşma, iki Tarafın yürürlükteki kendi ulusal mevzuatlarından ve taraf oldukları diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerine halel getirmez.

Madde (9)

1. İşbu Anlaşma, iki Tarafın söz konusu belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal işlemlerini tamamladıklarını diplomatik

kanallardan birbirlerine bildirdikleri en son yazılı bildirim alınıldığı tarihte yürürlüğe girer.

2. İşbu Anlaşma on (10) yıllık bir süre için yürürlükte kalır. Taraflardan biri, Anlaşma'nın sona ermesinden en az altı (6) ay önce diplomatik kanallar aracılığıyla feshetme niyetini yazılı olarak bildirmedığı sürece, geçerliliği birbirini izleyen bir (1) yıllık müteakip süreler için kendiliğinden uzatılır.

3. İşbu Anlaşma'nın feshi, işbu Anlaşma uyarınca üzerinde mutabık kalınan ve söz konusu fesihden önce başlatılan proje ve faaliyetlerin geçerliliğini ve süresini etkilemez.

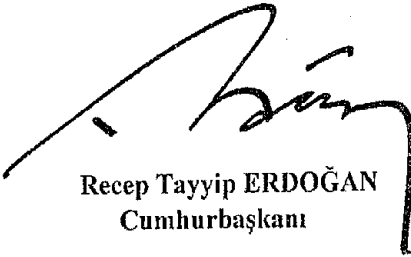
Madde (10)

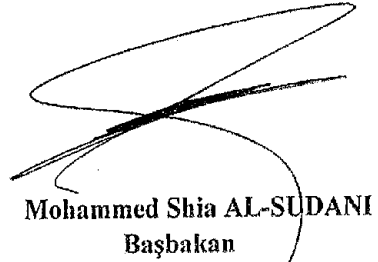
İşbu Anlaşma, her iki tarafın karşılıklı yazılı mutabakatı ile her zaman değiştirilebilir. Bu değişiklikler 9. maddenin 1.fikrasında belirtilen aynı usulle yürürlüğe girer.

Bağdat'ta 22/04/2024 tarihinde, iki asıl nüsha halinde, Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere düzenlenmiştir. Herhangi bir yorum farklılığı olması halinde İngilizce metin esas alınır.

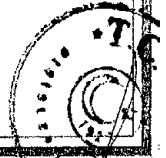
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

Irak Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Mohammed Shia AL-SUDANI
Başbakan

2024/4/22

اتفاق اطاري للتعاون في مجال المياه بين حكومة حكومة الجمهورية التركية و جمهورية العراق

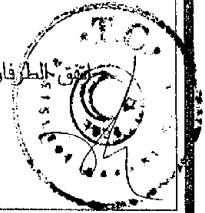
ان الجمهورية التركية و جمهورية العراق (المشار اليهما لاحقاً بالطرفين) وتنفيذاً لمعاهدة الصداقة وعلاقات الجوار بين البلدين الموقعة في ٢٩ مارس/آذار ١٩٤٦، يعبران عن رغبتهما بتطوير التعاون المشترك من اجل بناء علاقات اقتصادية رصينة مبنية على المصالح المشتركة لكلا البلدين، على اساس (مبادئ) المساواة وسيادة الدول، النوايا الحسنة وحسن الجوار) وتصنع رؤية متكاملة بشأن التضايح الاقتصادية وتطوير سبل تقاهم واضحة تسهم في تقوية اواصر التعاون المشترك، لاسيما في قطاع المياه بهدف ضمان الاستخدام المستدام للمياه.

المادة (١)

تُعتمد الوثيقة (اتفاق إطار التعاون المشار اليها لاحقاً بـ "الاتفاق") كأساس لانطلاق وتأسيس نهج للعلاقات الاقتصادية الجديدة بين البلدين، وتسير عن رؤية لتنفيذ مشاريع البنى التحتية للموارد المائية فضلاً عن المشاريع الاستثمارية ذات صلة بالمياه في جمهورية العراق.

المادة (2)

اتفق الطرفان على ما يأتي:

1. توجيه دعوات الى الشركات التركية المتخصصة في مجال البنى التحتية وحماية البيئة والموارد المائية ومشاريع تحلية المياه والحماية من الفيضانات والجفاف، وشبكات الري والصرف ومعالجة مياه الصرف الصحي، في عمليات المناقصة التي ستعلن عنها جمهورية العراق.

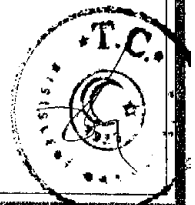
2. التعاون في مجال تنفيذ المشاريع المشتركة المتعلقة بتحسين ادارة المياه في نهري دجلة والفرات والاستخدام الأمثل لها في مختلف المجالات مثل (الزراعية، الصناعية، البلدية، مياه الشرب، وغيرها) في العراق.

3. تنفيذ مشاريع متخصصة في انشاء البنى التحتية للموارد المائية وانظمة حصاد المياه في العراق.

4. تنفيذ المشاريع التطويرية وتبادل الخبرات في مجال تحديث أنظمة الري واستعمال الأنظمة المنقلة في شبكات السقي والأرواء وتقنيات الري الحديثة.

المادة (3)

ستمول المشاريع المنصوص عليها في المادة (2) بالأسلوب الأمثل الذي يتفق عليه الطرفين تبعاً لتمويل كل مشروع، وسيتم تحقيقها عن طريق نظام مبني على مشتريات تركيا من النفط العراقي ما لم يتفق الطرفين خلاف ذلك.

المادة (4)

يخضع كل مشروع وفقاً لهذا الاتفاق الى الاجراءات التفاوضية الاقتصادية والتجارية بما في ذلك الجوانب القانونية والفنية والمالية بين الكيانات التي يحددها الطرفان ولكل مشروع على حدة.

المادة (5)

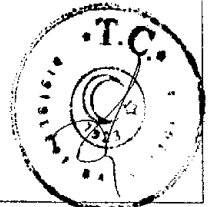
تسمية لجنة عليا مشتركة تتولى متابعة تنفيذ بنود هذا الاتفاق بعد دخولها حيز التنفيذ ومتابعة المشاريع المشتركة وتبسيط الاجراءات لها.

المادة (6)

تضع اللجنة العليا المشتركة قواعد واجراءات النظام المنشأ لمشتريات تركيا النفطية من العراق لتمويل المشاريع المشمولة بموجب هذا الاتفاق.

المادة (7)

أي نزاع يتعلق بتطبيق أو تفسير هذا الاتفاق يجب تسويته ودياً من خلال المشاورات والمفاوضات بين الطرفين.

المادة (8)

لا يخل هذا الاتفاق بحقوق والتزامات الطرفين الناشئة عن التشريعات الوطنية المعمول بها في كل منهما والاتفاقيات الدولية الأخرى التي هما طرفان فيها.

المادة (9)

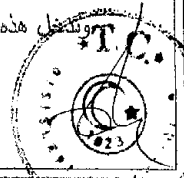
1- يدخل هذا الاتفاق حيز التنفيذ من تاريخ استلام آخر إخطار كتابي يقوم بموجبه الطرفان بإخطار بعضهما البعض عبر القنوات الدبلوماسية باستكمال إجراءاتهما القانونية الداخلية اللازمة لدخول الوثيقة المذكورة حيز التنفيذ.

2- يستمر هذه الاتفاق سارية المفعول لمدة عشر (10) سنوات وتمدد تلقائياً لفترات متتالية مدتها سنة واحدة (1)؛ ما لم يقدم أي من الطرفين إشعاراً كتابياً عبر القنوات الدبلوماسية يعبران فيه عن نية إنهاءها قبل مدة لا تقل عن السنة (6) أشهر من تاريخ انتهاء صلاحيتها.

3- لا يؤثر إنهاء هذا الاتفاق على استمرار ومدة المشاريع والأنشطة المتفق عليها بموجب هذه الاتفاقية والتي بدأت قبل هذا الإنهاء.

المادة (10)

يجوز تعديل هذا الاتفاق بناءً على موافقة كتابية متبادلة بين الطرفين في أي وقت ويُدخل هذه التعديلات حيز التنفيذ اعتباراً من تاريخ التوقيع عليها.

حرر في بغداد بتاريخ 22 نيسان 2024 ميلادي, 13 شوال 1445 هجري من
ثلاث نسخ أصلية باللغات التركية , العربية والإنجليزية، وجميع النصوص متساوية
في حجيتها. وفي حالة وجود أي اختلاف في التفسير، يعتمد النص الإنجليزي.

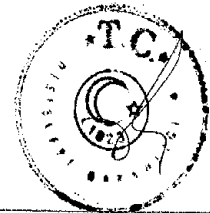
عن جمهورية العراق

محمد شياع السوداني
رئيس مجلس الوزراء

٢٢ / ٤ / ٢٠٢٤

عن الجمهورية التركية

رجب طيب أردوغان
رئيس الجمهورية

**FRAMEWORK AGREEMENT CONCERNING THE COOPERATION IN THE FIELD
OF WATER BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE
AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF IRAQ**

The Republic of Türkiye and the Republic of Iraq (hereinafter referred to as "the two parties"), in accordance with the Treaty of Friendship and Neighbourly Relations between the two countries signed on March 29, 1946, express mutual desire to enhance joint cooperation for the purpose of building and developing solid economic relations based on common interests of both countries, by the principles of equality, state sovereignty, good faith and good neighbourliness, express their readiness to enhance mutual cooperation, including in the water sector aiming to ensure sustainable use of water.

Article (1)

This document (the Cooperation Framework Agreement, hereinafter referred to as the "Agreement") serves as a basis for initiating and establishing a new approach for economic relations between the two countries, and expresses a vision for implementing infrastructure projects for water resources as well as water related investment projects in the Republic of Iraq.

Article (2)

The two parties have agreed on the following:

1. Participation upon invitation of Turkish companies specialised in the field of infrastructure, environmental and water protection, sustainable and effective use of water resources, water desalination projects, flood and drought protection, irrigation and drainage networks, wastewater treatment, collection treatment and reuse of wastewater and industrial wastewater in the tender processes to be announced by the Republic of Iraq.
2. Cooperation in the field of implementing joint projects related to improving sustainable water management in the Tigris and Euphrates rivers and their optimal use in various fields such as agriculture, industry, municipality and drinking water in Iraq.
3. Implementation of specialised projects in constructing water infrastructure and water harvesting systems in Iraq, dam safety and the rehabilitation of existing dams.

4. Exchange of experiences and implementation of development projects in the field of modernising irrigation systems and using closed and pressurised systems in irrigation networks.

Article (3)

The projects referred in Article 2 shall be financed in an optimal manner agreed by the two parties. Financing of each project, shall be met via a system established on oil purchases of Türkiye from Iraq unless otherwise agreed by the two parties.

Article (4)

According to this Agreement, each joint project shall be subject to a separate commercial agreement including the technical, legal, financial and other aspects deemed necessary between the entities defined by the two parties. The detailed agreement of each project shall be managed on a case by case basis.

Article (5)

A Joint High Committee shall be established to follow up the implementation of this Agreement.

Article (6)

The Joint High Committee shall decide the rules and procedures for the system of Türkiye's oil purchases from Iraq to finance the projects covered under this Agreement.

Article (7)

Any dispute concerning the application or interpretation of this Agreement shall be settled amicably through consultations and negotiations between the two parties.

Article (8)

This Agreement shall not prejudice the rights and obligations of the two parties arising from their respective national legislation in force and other international agreements to which they are parties.

Article (9)

1. This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the latest written notification by which the two parties notify each other through diplomatic channels of the completion of their internal legal procedures necessary for entry into force of the said document.

2. This Agreement shall remain in force for a period of ten (10) years. Its validity shall be extended automatically for successive periods of one (1) year unless either Party submits a written notice through diplomatic channels of its intention to terminate it at least six (6) months prior to its expiry.

3. The termination of this Agreement shall not affect the validity and duration of the projects and activities agreed upon pursuant to this Agreement and initiated prior to such termination.

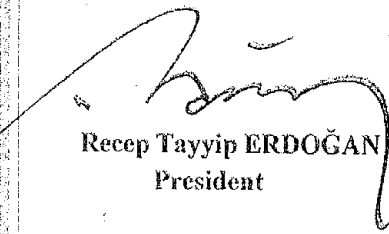
Article (10)

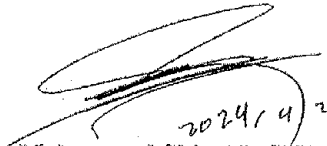
This Agreement may be amended by mutual written consent of the two parties at any time. The amendments will come into force with the same procedure prescribed under Article 9, Paragraph (1).

Done at Baghdad on 22/04/2024 in two original copies, in Turkish, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government
of the Republic of Türkiye.

For the Government
of the Republic of Iraq

Recep Tayyip ERDOĞAN
President

2024/4/22
Mohammed Shia AL-SUDANI
Prime Minister

